Ayurvidya

A publication of Rashtriya Shikshan Mandal

आयुर्विद्या

Learn about Life

Editor
Shrikant Wagh

Managing Editor
Apoorva Sangoram

पृष्ठे : ३६ मूल्य : ₹ ५०/-

आयुर्वेद रसशाळा, पुणे यांची गुणकारी व उपयुक्त उत्पादने...

वरुणादि कषाय घनवटी :

मूत्रविकार, मूत्राश्मरी, मूत्रदाह इत्यादींवर उपयुक्त.

दाडिमावलेह :

पित्तविकारांमध्ये उपयुक्त,
सर्वांगामधील उष्णता कमी करण्यासाठी उपयुक्त,
पित्तामुळे होणाऱ्या उलट्या, मळमळ, डोके दुखणे
यामध्ये पित्तशामक वटी बरोबर उपयुक्त.

रसगंधा वटी :

मानसिक अस्वास्थ्य, कामाच्या ताणामुळे वारंवार चिडणे,
झोप न येणे, या सर्वांमुळे उत्पन्न शरीराचे अस्वास्थ्य
यामध्ये अतिशय उपयोगी.

पित्तशामक वटी :

अम्लपित्तामध्ये उपयुक्त.
छातीमध्ये, पोटामध्ये जळजळ,
घशाशी आंबट, कडू येणे, गरगरल्यासारखे वाटणे यामध्ये उपयुक्त.
प्रभाकर वटी हृदयासंबंधी रोगांवर इतर औषधांसोबत उपयुक्त.

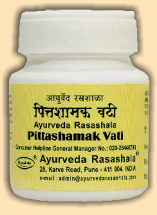

शास्त्रोक्त व पेटंट आयुर्वेदिक औषधे तयार करणारी संस्था.

रसशाळा® **आयुर्वेद रसशाळा, पुणे** रसशाळा®

GMP Certified Company

फॉर

आयुर्वेद रसशाळा फाऊंडेशन, पुणे

२५, कर्वे रोड, पुणे – ४११ ००४. ☎ : (०२०) २५४४०७९६, २५४४०८९३

E-mail : admin@ayurvedarasashala.com Visit us at : www.ayurvedarasashala.com Toll free No. 1800 1209727

AYURVIDYA
Magazine

आयुर्विद्या
मासिक

राष्ट्रीय शिक्षण मंडळ, पुणे यांचे प्रकाशन

Volume : 89 (No. 8) **January : 2026**

CONTENTS

- **Editorial : Do Medications Really Expire?** **5**
  - Shrikant Wagh
- **Guidelines : Guidelines for Safe Disposal of Expired, Unused Medicines (Part -2)** **7**
  - Arvind Mujumdar
- ***Virechana* in *Aamvata*: A Case Study** **11**
  - V. V. Choukidar, J. S. Deshmukh, U. K. Neralkar
- **Review : Availability of Manganese (Mn) in Ayurvedic Compounds - A review** **15**
  - Ashwini Bodade, Indira Ujagare
- **Manganese** **22**
  - Arvind Limaye
- **आयुर्वेदिक औषधी सवीर्यतावधि म्हणजेच शेल्फ लाईफ** **25**
  - श्रीराम सावरीकर
- **आदरांजली : डॉ. बाबा आढाव** **31**
- **Advertisements** **32**
- **Guidelines for Authors** **33**

EDITORS

Shrikant Wagh
Editor

Apoorva Sangoram
Managing Editor

Rashtriya Shikshan Mandal
AYURVIDYA MASIK SAMITI
2025 -2030

Bhalchandra Bhagwat
President

Shrikant Wagh
Editor

Apoorva Sangoram
Secretary

Mukund Sangoram
Member

Abhaychandra Inamdar
Member

Nandkishor Borse
Member

Sangeeta Salvi
Member

Mihir Hajarnavis
Member

Sadanand Deshpande
Member

Sarika Chopde
Member

Aishwarya Ranade
Member

Rashtriya Shikshan Mandal
GOVERNING COUNCIL
2025 -2030

Bhalchandra Bhagwat
President

Atul Kapadi
Vice President

Rajendra Huparikar
Secretary

Prakash Kulkarni
Treasurer

Vijay Doiphode
Member

Dilip Puranik
Member

Mukund Sangoram
Member

Abhyachandra Inamdar
Member

Mandar Ranade
Member

Shrikant Patil
Member

Saroj Patil
Member (Ex-officio)

"AYURVIDYA" Magazine is printed at 50/7/A, Dhayari - Narhe Road, Narhe Gaon, Tal. - Haveli, Pune - 41 and Published at 583/2, Rasta Peth, Pune 11.
By **Dr. Bhalchandra Bhagwat** on behalf of Rashtriya Shikshan Mandal, 25, Karve Road, Pune 4.

Disclaimer : The views and opinions expressed in the articles are entirely those of respective authors and do not reflect the views of Ayurvidya Masik or Rashtriya Shikshan Mandal. All legal matters are subject to Pune Division only.

आयुर्वेद रसशाळा, पुणे यांची गुणकारी व उपयुक्त उत्पादने...

पंचकोलासव :

अग्निमांद्य, अजीर्ण, जीर्ण कफज विकार,
पचनाचे विकार इत्यादींवर उपयुक्त.

सेप्टिडर्म :

रक्तदुष्टी, त्वचा विकार, खाज सुटणे
यामध्ये उपयुक्त, रक्तशुद्धी करणारे.

सुवर्ण सूतशेखर मात्रा :

पित्तविकार, आम्लपित्तजन्य हस्त-पाद तल दाह,
नेत्र दाह, इत्यादींवर उपयुक्त.

कंटकारी कल्प :

घसा बसणे (स्वरभेद),
वारंवार येणारा खोकला, गिळण्यास त्रास होणे,
कोरडा खोकला यासाठी उपयुक्त.

शास्त्रोक्त व पेटंट आयुर्वेदिक औषधे तयार करणारी संस्था.

आयुर्वेद रसशाळा, पुणे

GMP Certified Company

फॉर

आयुर्वेद रसशाळा फाऊंडेशन, पुणे

२५, कर्वे रोड, पुणे - ४११ ००४. ☎ : (०२०) २५४४०७९६, २५४४०८९३

E-mail : admin@ayurvedarasashala.com Visit us at : www.ayurvedarasashala.com Toll free No. 1800 1209727

Registered : Posting at PSO, Pune GPO - 411001
Posted & Published on 10 / 01 / 2026
RNI Registration No. MAH MAR - M / 1968 / 14635
This magazine is printed at Unique Offset, 50/7/A, Dhayari-Narhe Road, Narhe Gaon, Tal. Haveli, Pune-41 by Dinesh Dhadphale and published at 583/2, Rasta Peth, Pune - 11 by **Dr. B. K. Bhagwat** on behalf of Rashtriya Shikahan Mandal, 25, Karve Road, Pune - 4. Editor : **Shrikant Wagh**

आयुर्वेद रसशाळा, पुणे यांची गुणकारी व उपयुक्त उत्पादने...

थायोस्टॅनिन :
रक्तदुष्टी, त्वचा विकार, खाज सुटणे यामध्ये उपयुक्त.
सोरायसिस, त्वचेला कंड सुटणे यावर उपयोगी. रक्तशुद्धी करणारे.

लेपगोळी :
मार, आघात, अपघात, अशा कारणामुळे येणारी शरीरावरील सूज, सांधेदुखी यामध्ये उगाळून लेप लावण्यासाठी.

अॅमेक्स (आमपाचकवटी) :
अपचनामुळे उत्पन्न होणाऱ्या पोटातील गॅसेससाठी उपयुक्त, पोटात वारंवार दुखत असल्यास,
अन्नपचन प्रक्रिया सुधारण्यासाठी उपयुक्त.

वासावलेह :
घसा बसणे (स्वरभेद), वारंवार होणारा खोकला, गिळण्यास त्रास होणे, कोरडा खोकला यासाठी उपयुक्त.
चिकट कफ सोडविण्यासाठी उपयुक्त.

शास्त्रोक्त व पेटंट आयुर्वेदिक औषधे तयार करणारी संस्था.

रसशाळा® **आयुर्वेद रसशाळा, पुणे** रसशाळा®

GMP Certified Company

फॉर

आयुर्वेद रसशाळा फाऊंडेशन, पुणे

२५, कर्वे रोड, पुणे – ४११ ००४. ☎ : (०२०) २५४४०७९६, २५४४०८९३

E-mail : admin@ayurvedarasashala.com Visit us at : www.ayurvedarasashala.com Toll free No. 1800 1209727